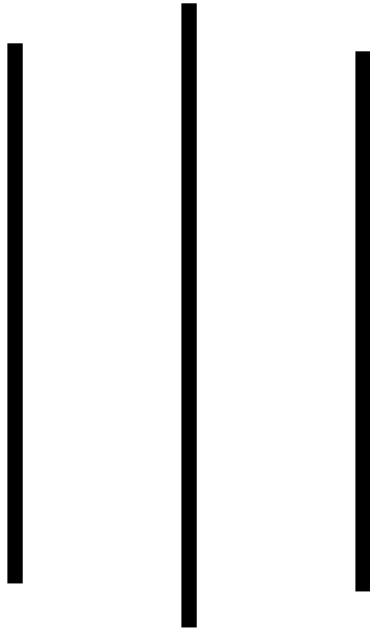

कुश्मा नगरपालिका

को दोस्रो नगरसभामा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७५ / ०७६ को
नीति तथा कार्यक्रम

मिति: २०७५ असार १०

नगर सभाका सदस्यहरु,

नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाँउदा मलाई खुसी लागेको छ । यस अवसरमा म नेपाल र नेपालीको सम्मुन्नत भविष्यका लागि आजको अवस्थासम्म मुलुकलाई ल्याई पुरयाउन नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएको सबै खाले आन्दोलनहरुको स्मरण गर्दै उच्च सम्मान गर्दछु । राजनीतिक परिवर्तनको यस अभियानमा आफ्नो जीवनको वलिदान गर्नुहुने संपूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुलाई स्मरण गर्दै हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

नगरको भौगोलिक विविधता, आर्थिक सामाजिक, सांस्कृतिक तथा पर्यावरणीय विशिष्टता र नगरबासीको चाहनालाई आत्मसात गर्दै विकासका गतिविधिहरुलाई अगाडी वढाउने प्रयासमा हामी लागेका छौं । हामीले गर्ने विकास सन्तुलित र दिगो हुनुपर्छ भन्नेमा पनि हामी अत्यन्तै संवेदनशील छौं ।

नगरलाई आर्थिक रुपमा सम्मृद्ध बनाई गरिवी निवारण गर्न कृषि तथा पशुमा आधारित स्व रोजगारीका कार्यक्रमहरु संचालनमा छन । उद्यमशीलता विकास मार्फत व्यवसाय विस्तारका गर्ने गरी विभिन्न प्रकृतिका ब्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम कार्यक्रमहरुलाई अगाडि बढाईएको छ ।

कुश्मा नगरलाई स्वच्छ सफा र सुन्दर नगरको रुपमा चिनाउन नगरमा उत्पादन हुने फोहरलाई अत्याधुनिक प्रविधिको प्रयोग समेत हुने गरी नयां ब्यवस्थापनका साथ संचालन गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइ सकिएको छ ।

पहिलो बर्ष हामीले ससाना टुक्रे कार्यक्रमलाई पनि महत्व दिनुपर्ने बाध्यता रहेकोमा आगामी आ.ब.मा दीर्घकालिन महत्वका दीगो विकासका कार्यक्रमहरु संचालनको प्रयास गरिने छ ।

हामीले पहिलो नगरसभाबाट तय गरेका दीर्घकालिन महत्वका नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिने गरी आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने जमर्को गरेको छु ।

सभा सदस्यहरु, अब म कुशमा नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको नीति ता कार्यक्रम सम्मानित नगर सभा समक्ष राख्दछु ।

- पर्यटन विकासका विविध कार्यक्रमहरुको शुरुवात तथा होम स्टे लाई थप प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने प्रयास गरिनेछ ।
- कुशमा नगरलाई अग्ला भोलुङ्गेपुलको नगरको रुपमा व्यापक प्रचार प्रसार गरिनेछ साथै नगरको प्रवेश विन्दुमा राजमार्गमा भोलुङ्गेपुलको प्रतिक निर्माण तथा स्थापना गरिनेछ ।
- नगरको उपयुक्त स्थानमा भ्यू टावर निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- शिवालय, गुप्तेश्वर, मोदीवेणी लगायत नगरका सम्पूर्ण ऐतिहासिक धार्मिक, साँस्कृतिक एवं पुरातात्विक महत्वका पर्यटकीय स्थलहरुको विकास र प्रवर्द्धनमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- पार्क तथा उद्यान निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । ऐतिहासिक तथा सामाजिक महत्वको पर्वत संग्रहालयको निर्माण र विकास गरिने छ ।
- नगरमा स्थापना भई संचालनमा रहेका उद्योग तथा व्यावसायको दर्ता तथा नियमन प्रक्रियालाई थप सरल र सहज बनाइनेछ । प्रदेश सरकारको सहयोगमा नगरमा उद्योगको प्रवर्द्धनका लागि एक उद्योग ग्रामको विकास गरिने छ ।
- नगरमा स्थापित सहकारीहरुको सहकारीको सिद्धान्त अनुसार संचालन हुने परिपाटीको सृजना गर्न आवश्यक कानूनी व्यवस्था गर्नुका साथै सहकारी नियमनलाई प्रभावकारी बनाईने तथा सहकारी सदस्यहरुलाई आवश्यक प्रशिक्षणको समेत व्यवस्था मिलाईने छ ।
- कृषिमा आधारित सहकारीहरुलाई बिशेष प्रोत्साहन गरिनेछ । गरिवी न्यनीकरणको लागि सहकारीलाई प्रमुख आधारको रुपमा लिई एक व्यक्ति एक सहकारीको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- कृषिमा आधुनिकीकरण, व्यावसायिकरण, औद्योगिकीरण, यन्त्रिकरण तथा बजारीकरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरको भौगोलिक विशेषताका आधारमा पकेटमा आधारित कृषि व्यवसायलाई थप विस्तार र विकास गरिने छ । प्रतिफलमा आधारित कृषि

अनुदान कार्यक्रम को शुरुवात गरिनेछ । एक वडा एक बिशेष उत्पादन कार्यक्रमको शुरुवात गरिनेछ ।

- कृषि उत्पादन मार्फत कृषिमा आत्मनिर्भरता हासिल गरिनेछ । यसको लागि सिंचाई , मलखाद, विउविजन, पूंजी तथा प्रविधि उपलब्ध गराउँदै प्राङ्गारिक खेति प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- नगरमा सम्भाव्य जडिबुटी उत्पादन र प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- घर तथा खेतियोग्य जमिन नजिक रहेका अग्ला रुखहरुलाई हटाउदै जाने निती अबलम्बन गरिनेछ ।
- व्यवसायिक पशुपालन तथा कुखुरापालनमा जोड दिइने छ । आगमी दुई वर्ष भित्रै नगरलाई दुग्धजन्य पदार्थ, अण्डा र मासुमा आत्म निर्भर बनाइने छ ।
- स्वस्थकर मासु विक्रिका लागि नगरमा स्थापित मासु पसलहरुको नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण मार्फत स्तरवृद्धी गरिने एक मिट मार्ट स्थापानामा जोड दिइनेछ ।
- पशुपालनका कार्यक्रमहरु पकेटमा आधारित गराइने छ । एक वडा एक पशु पालन तथा कुखुरापालन पकेटको विकास गरिनेछ ।
- कृषि पशु प्रोफाइल तयार गरी योजना तर्जुमा कार्यमा उपयोग गरिनेछ ।
- बांदर नियन्त्रणको लागि संभाव्य उपायको अध्ययन तथा अबलम्बन गरिनेछ ।
- उद्योग बाणिज्य संघसंगको सहकार्यमा बजार व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- एक बार्ड एक नमूना कृषि फार्मको अबधारणालाई अगाडि बढाइने छ ।
- कृषकको बर्गिकरणमा आधारित अनुदान योजना सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- छाडा तथा अनुत्पादक पशु नियन्त्रणका लागि निश्चित जग्गा व्यवस्था गरि वाहिरवाट भित्रिने छाडा पशुलाई कडा नियन्त्रण गरिनेछ ।
- माटो अनुसारको कृषि प्रणाली अपनाई कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- व्यवसायिक रुपमा पुष्प खेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- आकस्मिक कृषि कोष स्थापना गरिने छ ।
- नगरपालिका भित्र संचालित सबै किसिमका शिक्षा तथा शिक्षालयहरुको प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय व्यवस्थापनको संयन्त्र निर्माण गरिने छ । गुणस्तर मापक सुचकहरुको विकास गरी गुणस्तर सुनिश्चित गरिने छ ।

- जहां बिद्यार्थी त्यहां शिक्षकको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उत्कृष्ट बिद्यालय घोषणा गरी पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बस्तुपरक मापदण्डका आधारमा कक्षा घटाउने तथा बिद्यालय मर्ज गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाईने छ ।
- अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई क्रमशः माथिल्लो कक्षाहरुमा बिस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- बालकक्षालाई थप व्यवस्थित बनाउँदै बालबालिकाहरुको विद्यालय शिक्षासंग सहज संबन्ध स्थापना गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा शिक्षण सिकाइमा प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइनेछ । विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धी प्रति शिक्षकलाई पूर्णत जिम्मेवार बनाइने र यसलाई दण्ड र पुरस्कारसंग आवद्ध गरिनेछ ।
- गुणस्तरीय उच्च शिक्षामा नगरबासीहरुको सरल र सहज पहुँचका लागि नगरमा संचालित सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- नगरमा संचालित प्राविधिक शिक्षालाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ साथै नगरका अन्य माध्यमिक विद्यालयहरुमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा संचालन गर्नको लागि इच्छुक संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गरिव, सीमान्तकृत, दलित छात्रछात्राको प्राविधिक तथा व्यावसायिक विषयहरु तर्फ माध्यमिक तथा उच्च शिक्षा अध्ययनमा पहुँच वृद्धी गर्न छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
- नगरमा एक सामुदायिक पुस्तकालय स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- एक विद्यालय एक पुस्तकालयको नीतिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ । पठनशीलताको विकासका लागि अध्ययन केन्द्र संचालन गर्न चाहने संघ संस्थाहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइने छ ।
- नगरबासीहरुको आधारभूत स्वास्थ्यमा सरल, सहज तथा गुणस्तरीय पहुँचका लागि हालको पर्वत अस्पताललाई सुबिधा सम्पन्न ५० शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गरिनेछ । यसबाट छिमेकी पालिकाहरु तथा जिल्लाका नागरिकहरुले समेत भरपुर स्वास्थ्य सेवाको उपयोग गर्नेछन ।

- हाल संचालनमा रहेका ५ वटा Birthing Center हरुको गुणस्तरीयता सुनिश्चित गरिनेछ । साथै थप २ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु पिपलटारी स्वास्थ्य चौकी र खौला स्वास्थ्य चौकीमा Birthing Center को स्थापना गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी पाठेघरको मुखको क्यान्सरको स्क्रीनिङ संबन्धि स्वास्थ्य शिबिरहरु ब्यापक रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्यमा सवै नागरिकहरुको सरल तथा सहज पहुँचका लागि नगरका सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा अत्यावश्यक औषधिहरुको आपूर्ति, दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुको पूर्ती तथा मेशीन औजारहरुको प्रयाप्त ब्यवस्था गरिने छ ।
- नगरका युवायुवतीहरुलाई लागु औषधको दुर्व्यसनीबाट टाढा राख्न स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षा कर्मी तथा सामाजिक अभियान्ताको संयुक्त पहलमा आवश्यक कार्यक्रम अगाडी वढाइने छ ।
- योग ध्यान तथा प्रणायमलाई प्रोत्साहित गरी सकरात्मक जीवन पद्धति तथा सामाजिक विकासमा उपयोग गरिने छ । विद्यालय तथा समुदायमा योग शिक्षा संचालनका लागि पहल गरिने छ ।
- नगर क्षेत्र भरी नै स्वस्थ्य एवं गुणस्तरीय खानेपानीको पहुँचको सुनिश्चितताका लागि संघीय तथा प्रादेशिक सरकारको सहयोग परिचालन का साथै अन्य साभेदार संस्थाहरुको समेत खोजी गरिनेछ ।
- एक घर एक धारा कार्यक्रमका लागि पानीका मुहान संरक्षण तथा संकलन कार्यक्रम, लिफ्ट खानेपानी आयोजना तथा संभाव्य ठाँउमा जमिन मुनीको पानी निकाल्ने प्रविधि समेत अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगरलाई पूर्ण सरसफाई उन्मुख नगर बनाउने कार्यको थालनी गर्दै सूचकमा आधारित भई प्रत्येक घर परिवारलाई स्तरीकरण समेत गरिने छ ।
- सार्वजनिक स्थलको सरसफाईमा स्थानीय टोल बिकास संस्थाहरुलाई जिम्मेवार बनाई सोको अनुगमन र सहजीकरणमा संबन्धित बडा समितिलाई जिम्मेवार बनाईनेछ ।
- घर घरवाट निष्कासन हुने फोहोर मैलाको उचित वर्गिकरण गरी व्यवस्थापन गरिनेछ । फोहोरलाई मोहोरमा वदल्ने गरी बजार क्षेत्रको फोहोर ब्यवस्थापन कार्यलाई सार्वजनिक नीजि साभेदारीमा नयां ब्यवस्थापनका साथ अगाडि बढाईने छ र नगरकार्यपालिका दीर्घकालीन रणनीतिका साथ अगाडि बढने छ ।

- यस नगरक्षेत्रमा पर्ने कालीगण्डकी र मोदी नदीको किनारमा अवस्थित ऐतिहासिक धार्मिक स्थल पवित्र मोदीबेणी धामको गुरुयोजना अनुरूपको बिकासको लागि पहल गरिने छ ।
- खेलकुदको विकास माफत स्वस्थ र अनुशासित नागरिक उत्पादनमा जोड दिइने छ ।
- नगरका सवै वडाहरुमा साना तथा मभ्यौला खाले खेल मैदानको निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- नगरमा रंगशाला निर्माणको लागि संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नगरको प्रतिनिधित्व गरी विभिन्न प्रतिस्पर्धामा उत्कृष्टता हांसिल गर्ने खेलाडीहरुलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गरिने छ । यस नगरबाट अन्तराष्ट्रिय खेलमा सहभागि भै नगरको इज्जत वढाउने खेलाडीहरुलाई विशेष सम्मान गरिनेछ ।
- नगरभित्रका सवै युवा क्लवहरुको सूचिकरण तथा संजालीकरणको कार्य गरी युवाहरुलाई खेलकुद, समाज सेवा तथा स्व विकासमा सरिक गराउन युवाक्लव स्तरीय कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- युवाक्लवहरुमा खेलकुद सामग्री वितरण गर्ने तथा ती सामग्रीहरुको समुचित प्रयोग गर्ने वातावरणको सिर्जना गरिनेछ ।
- विकासमा लैङ्गीक मुलप्रवाहीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । विकास योजनाका सवै चरणहरुमा महिला, बालबालिका, प्रौढ सवै नागरिकको सहभागिता सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- महिला उद्यमशीलता विकासका कार्यक्रमहरु बस्तुपरक आधारमा संचालन गरिने छ ।
- नगरका सवै वडामा गठन भएका महिला समुहहरुलाई व्यवसायीक समुहको रुपमा रुपान्तरण गरी स्वरोजगारको अवस्था सिर्जना गरिनेछ । उनीहरुबाट उत्पादन गरिएको वस्तुहरुको वजारीकरणको ब्यवस्था नगरले मिलाउनेछ ।
- महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षण, विकास तथा मूल प्रवाहीकरणका कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- सवै नागरिकहरुलाई सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न विशेष लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । ती कार्यक्रमहरु परंपरागत रुपका नभई स्थायी रुपमा जीवीकोपार्जन तथा आत्मनिर्भर उन्मुख हुनेछन् ।

- वालमैत्री स्थानीय शासनको प्रत्याभूत गरिनेछ । वालवालिकाको हक र अधिकारको सुनिश्चितताका लागि विद्यालय स्तरमा वालक्लव गठन गरी तिनीहरूको नगरस्तरीय संजालीकरण गरिनेछ । सार्वजनिक प्रकृतिका निर्णय निर्माणमा वालवालिकाको सहभागिताको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- युवा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । सबै किसिमका युवा स्वरोजगार कार्यक्रमहरू प्रतिफलमा आधारित बनाइनेछ । युवाहरूलाई समुहमा आधारित व्यवसाय संचालनमा जोड दिइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकको ज्ञान, सीप, अनुभवलाई नगरको समग्र विकास व्यवस्थापनमा समाहित गर्न बाताबरण तयार पारिनेछ । साथै परंपरागत ज्ञान तथा सीपलाई पुस्तान्तरण गरिनेछ ।
- नगरमा वृद्ध दिवा सेवा केन्द्र स्थापना गरी वडाहरूमा समेत विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- सार्वजनिक भौतिक संरचनालाई वालमैत्री, आपाङ्गतामैत्री, लैङ्गिकमैत्री तथा जेष्ठ नागरिक मैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
- नगरको वृहत गुरुयोजना निर्माण कार्य अगाडि बढाइने छ । गुरुयोजनाले दिशा निर्देश गरे वमोजिम क्षेत्रगत गुरुयोजना निर्माण गरी नगरको विकास निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाइने छ ।
- पहिलो नगरसभाले प्राथमिकतामा राखी निर्माण तथा स्तरोन्नती गरिरहेका मुख्य सडकहरूलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पनि प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइने छ ।
- नगर भित्रका सडकहरू बर्गिकरण गरी निर्माण तथा सुधार कार्यलाई सोही अनुरूप अगाडि बढाइनेछ ।
- नगरमा एक ब्यवस्थित बसपार्क निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- आवास तथा भवन निर्माण कार्यलाई सहज बनाउन नमूना नक्शा तथा डिजाइन हरु तयार गरी नगर पालिकाले उपलब्ध गराउने ब्यवस्था मिलाईने छ । यसबाट डिजाइन छान्न तथा नक्शा बनाउन नगरबासीलाई सहज हुनेछ ।
- उपभोक्ताहरू प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न हुने योजनाहरूमा मात्र उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउने र यसरी निर्मित योजनाको मर्मत संभारको जिम्मा उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।

- योजनाको डिजाइन इष्टिमेटको आधारमा बजेट विनियोजन गर्दै जाने परिपाटी क्रमशः अवलम्बन गर्दै लगिनेछ ।
- नगरकेन्द्र संग सवै वडाहरुको सरल, सहज तथा सुरक्षित पहुँच पुऱ्याउन सवै वडा कार्यालयहरुवाट नगरकेन्द्रमा आउने सडक निर्माण कार्य सुचारु राखिनेछ ।
- सवै सडक निर्माणलाई हरित सडकको अवधारणा अनुसार विकास गरिनेछ । पहिरो जान सक्ने स्थानहरुमा Bio-engineering को बिधि प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- एक पदाधिकारीले एक पिपलको रुख रोपी हुर्काउनु पर्ने नीति लिइने छ ।
- दीगो विकासका लक्ष्यहरु पुरा गर्ने गरी नगरका योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन हुनेछन् ।
- जलवायु अनुकुलन कार्यक्रमलाई विकास योजनाहरुमा आन्तरिकीकरण गरिनेछ ।
- संविधान प्रदत्त स्वच्छ वातावरणमा वाँच्न पाउने हकको प्रत्याभूत गर्न वातावरणिय स्वच्छताका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । प्लाष्टिकजन्य फोहारको पूर्ण रुपमा निषेध गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- हाल सञ्चालनमा रहेका सार्वजनिक शौचालयको उचित ब्यवस्थापन गर्दै प्रत्येक वडामा एक/एक सार्वजनिक शौचालय निर्माणको लागि आवश्यक ब्यवस्था मिलाइनेछ ।
- विपद् तथा प्रकोपमा तत्काल उद्धार गर्न तथा प्रकोप नियन्त्रण गर्न दमकललाई सदा भैँ तयारी अवस्था राखिनुका साथै आवश्यक थप उद्धार सामग्रीको समेत ब्यवस्था गरिनेछ । यसका लागि सामुदायिक संस्था, नेपाल प्रहरी, रेडकस तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरु बीच संजाल निर्माण गरिनेछ ।
- बिपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- सार्वजनिक जग्गाको खोजी गरि अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- नगरमा रहेका गुठीहरुको सम्पत्तिको खोजि तथा ब्यवस्थापन गरिनेछ ।
- नागरिक मैत्री सेवा प्रवाहको सुनिश्चितताको लागि नगरको संगठन तथा ब्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको संगठन संरचनालाई चुस्त, दुरुस्त तथा छरितो बनाइने छ ।

- वडा कार्यालयहरुमा आवश्यक हल समेत भएको भवनको ब्यवस्था गरिनेछ ।
- समग्र नगरको पोर्टल निर्माण कार्यलाई अगाडी वढाइनेछ ।
- कर्मचारीहरुलाई परिणामप्रति उत्तरदायी बनाइने छ र कर्मचारीले उच्च मनोबलका साथ काम गर्ने बातावरणको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, महिलाहरुलाई सेवा प्रवाहमा प्राथमिकता दिइ यसका लागि आवश्यक ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- ठुला तथा नगरको गौरवका योजनाहरु संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य साभेदार निकायहरुसँग साभेदारीमा संचालन गर्नका लागि समपुरक कोषको ब्यवस्था गरिनेछ ।
- संविधानमा ब्यवस्था भए बमोजिम स्थानीय सरकारले प्रयोग गर्ने अधिकारको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कानूनहरु निर्माण गरी अधिकारहरुको पूर्ण कार्यान्वयनको वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालय उपयुक्त स्थानमा रहने ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- गैर सरकारी संस्थाहरुको परिचालनमा एकद्वार नीति लिइनेछ ।
- गैर सरकारी संस्था महासंघको समन्वयमा यस नगरमा क्रियाशील गैससहरुको वस्तुगत विवरण अद्यावधिक गरी गैसस हरुको विज्ञता, अनुभव, उपलब्ध स्रोत, समुदाय परिचालनको अवस्था, विगतको कार्यसंपादन स्तरको मूल्यांकन गर्दै गरिवी निवारण, सामाजिक समावेशीकरण तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा गैर सरकारी संस्थालाई नगर विकासको सहयात्रीको रुपमा परिचालन गरिनेछ ।
- नागरिकको सूचनाको हकलाई प्रत्याभूत गर्न नगरका नीति, कानून, राजपत्र मार्फत प्रकाशन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- नगरका गतिविधि तथा खर्च बिबरणहरु वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ । विद्युतिय नागरिक वडापत्र मार्फत सेवा प्रवाहको सूचना ब्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्थानिय सञ्चार माध्यमहरुलाई संबर्द्धन प्रबधन गरिने नितीलाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै सञ्चार माध्यमको अधिकतम उपयोग गरिने नितीलाई लागु गरिनेछ ।

- नगर क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गा, वनजंगल, पाटीपौवा, मठमन्दिर, गुम्वा, मस्जिदहरुको संरक्षण तथा विकास गरिनेछ ।
- सबै वडा कार्यालयहरुमा online प्रविधिको प्रयोग मार्फत सेवा प्रवाहको सुदृढीकरण गरिनेछ । व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा कर प्रणालीलाई विद्युतिय माध्यममा आवद्ध गरिनेछ ।
- सुशासन प्रवर्द्धन गर्न मानव अधिकार, कानूनी शासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, प्रतक्ष उत्तरदायित्वमा जोड दिईनेछ ।

अन्त्यमा कुशमा नगरपालिकाको यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी समृद्ध नगर निर्माण गर्न संपूर्ण नगरवासी एवं सरोकारवालाहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

जय होस ।

धन्यवाद ।